

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANKARA VALİLİĞİ YATIRIM İZLEME VE KOORDİNASYON BAŞKANLIĞI

2024 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	13
7. DENETİM BULGULARI	13
8. EKLER	30

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	5
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	5
Tablo 4: İdarenin Hissedarı Olduğu Şirketler Tablosu	6

KISALTMALAR

EBYS	Elektronik Belge Yönetim Sistemi
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TL	Türk Lirası
YİKOB	Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Kayıtlı Olan Tutarlardan Geçici Kabulü Yapılanların İlgili Varlık Hesabına Aktarılmaması
2. İdarenin Elektrik Satışından Elde Ettiği Gelirin Mali Tablolarda Yer Almaması
3. Verilen Depozito ve Teminatların Muhasebe Hesaplarında Dönemsellik İlkesine Uygun Olarak İzlenmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına İlişkin Katkı Paylarının Takibinin Yapılmaması
2. 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğü Personel Hizmet Alım İhalesinde Hatalı Uygulamaların Bulunması
3. İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması
4. Faturalarda Gecikme Bedelinin Ortaya Çıkması
5. İdarenin Kuruluş Amacı ve Mevzuatında Öngörülmeyen İhalelerin Yapılması
6. Araç Kiralama Hizmet Alımına İlişkin Teknik Şartnamede Belirlenen Kriterlerin Rekabeti Engelleyici Hususlar ve İfadeler İçermesi
7. İdare Mülkiyetinde Bulunan Otoparktan Protokol Hükümleri Gereğince Alınması Gereken Gelirin Takip Edilmemesi
8. Muhasebe Sisteminin Geçmişe Dönük İşlem Yapılmasına İzin Vermesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

2012 yılında çıkarılan 6360 sayılı Onüç İlde Büyükşehir Belediyesi Kurulmasına İlişkin Kanun ile il özel idarelerinin kaldırılması üzerine, 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 28'nci maddesine eklenen bir hüküm ile büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde, İçişleri Bakanlığına bağlı bir genel bütçeli idare olarak Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları (YİKOB) kurulmuştur. 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin (KHK) 35'inci maddesiyle 3152 sayılı Kanun'un 28'nci maddesinde yapılan değişiklikle de 01.09.2016 tarihinden itibaren Genel Bütçe kapsamında bir idare olmaktan çıkarılarak, ilde valiye bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli idareye dönüştürülmüştür.

2018 yılında yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 273'ncü maddesiyle de görevleri ve teşkilat yapısı yeniden düzenlenmiştir.

Kararname'de Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının görev ve yetkileri, kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılmasını, izlenmesini ve koordinasyonunu sağlamak; acil çağrı, afet ve acil yardım hizmetlerinin koordinasyonu ve yürütülmesi düzenlemek; ilin tanıtımını gerçekleştirmek; gerektiğinde merkezi idarenin taşrada yapacağı yatırımların yapılması ve koordine edilmesi; temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerinin yürütülmesi gibi faaliyetleri yürütmek; ildeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik etmek ve bunları denetlenmek olarak açıklanmıştır.

Merkezi idare tarafından yapılan her türlü yardım ve desteğin koordinasyonu, denetimi, izlenmesi ve acil durumlarda bizzat yerine getirilmesi YİKOB tarafından sağlanmaktadır. Ayrıca, bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları, illerde yapacakları her türlü yatırım, yapım, bakım, onarım ve yardım işlerini Başkanlık aracılığıyla yapabilmektedir. Diğer taraftan, ilin ihtiyaçları çerçevesinde gerektiğinde her türlü yatırım ve hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla kamu kurum ve kuruluşlarıyla, diğer tüzel kişilerle ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmak, ortak projeler yürütmek, ildeki kamu kurum ve kuruluşlarının 237 sayılı Taşit Kanunu kapsamındaki araçlarının alımı, işletilmesi, bakım ve onarımı ile bürolarının ihtiyaçlarını sağlamak, valilik ve kaymakamlık konutlarının yapım, bakım, işletme ve onarımı ile emniyet hizmetlerinin gerektirdiği harcamaları karşılamakta Başkanlığın görevleri arasında

bulunmaktadır.

Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı tarafından merkezi idarenin adli ve askeri teşkilat dışında taşradaki tüm birimlerinin hizmet ve faaliyetlerinin etkinliği, verimliliği ve kurumların stratejik plan ve performans programlarına uygunluğu ile ilgili rapor hazırlanmaktadır. Bu rapor valinin değerlendirmesiyle birlikte Cumhurbaşkanlığına ve bu kurumların bağlı veya ilgili olduğu bakanlığa gönderilmektedir.

YİKOB'un görev, yetki, sorumluluk ve teşkilat yapısı ile bünyesinde kurulan acil çağrı merkezlerinin işleyişine dair usul ve esaslar İçişleri Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikler ile düzenlenmiştir. Muhasebe ve raporlama işlemlerinde Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri; taşınır mallarına ilişkin işlemlerinde, Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri; mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlara ilişkin işlemlerinde, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri; yapılan harcamalara ilişkin belge düzenleme işlemlerinde Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümleri uygulanmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu eki cetvellerde yer almayan kuruluş için ayrı olarak Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmış, bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile 5018 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri kıyasen uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Valiye bağlı olarak kurulan özel bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının teşkilat yapısı Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik'te düzenlenmiştir.

Yönetmelik'in 3'üncü maddesinde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığının sevk ve idaresini yapan başkanın vali veya valinin görevlendirdiği vali yardımcısı olduğu ifade edilmiştir. Başkanlıkta Yönetmelik'in 4'üncü maddesi gereği Yatırım İzleme Müdürlüğü, Rehberlik ve Denetim Müdürlüğü, Strateji ve Koordinasyon Müdürlüğü, 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğü, İdari ve Mali İşler Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü, Doğal Kaynaklar ve Ruhsat Müdürlüğü ile Kültür Varlıkları Müdürlüğü bulunmaktadır.

Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının personel ihtiyacı İçişleri Bakanlığı kadrolarında görev yapan personelden karşılanmaktadır. Başkanlık bünyesindeki

müdürlüklerde ve geçici birimlerde görev yapmak üzere uzman, sözleşmeli personel ve memurları kadro, yer ve unvanlarına bakılmaksızın başkanlıkta görevlendirmeye valiler yetkilidir. Bununla beraber Başkanlık bünyesinde valinin onayıyla geçici birimler kurulabilir. Yönetmelik'e göre gerektiğinde valinin onayıyla Başkanlığın görevlerini yerine getirmek üzere ilçelerde de geçici birimler kurulabilir. Başkan geçici birimlerin sevk ve idaresini yürütmek üzere birim sorumlusu görevlendirir.

Bu yetki çerçevesinde Ankara YİKOB'ta Vali tarafından görevlendirilmiş 221 kadrolu memur, geçici görevli 71 memur, 34 sözleşmeli personel ve 75 işçi olmak üzere 401 personel çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında ve eki cetvellerde yer alan bir kamu idaresi olmayıp bütçelerinin hazırlanması, malî kaynaklarının yönetilmesi ve kontrolü, hesap ve kayıtların tutulması ve raporlanmasında kullanılacak muhasebe standartlarına ilişkin usul ve esaslar çıkarılan kendi Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde düzenlenmiştir.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ise 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ve diğer ilgili mevzuat hükümleri kıyasen uygulanmaktadır.

Bütçenin hazırlanmasında hedef ve planlar, birimlerin ödenek talepleri, bir önceki yıl gelir gerçekleştirmeleri çerçevesinde öngörülen gelirler ve devredecek nakit imkânları dikkate alınmaktadır.

İçişleri Bakanlığı ile Başkanlık yetkilileri arasında yapılan görüşmeler ile hazırlanan ve Hazine yardımı taleplerini de içeren bütçe taslakları valinin imzası ile İçişleri Bakanlığına gönderilmektedir. Merkezi Yönetim Bütçesiyle beraber Türkiye Büyük Millet Meclisine (TBMM) sunulan İçişleri Bakanlığı bütçesi içinde yer alan YİKOB bütçeleri, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun TBMM Genel Kurulunda kabulünü müteakiben vali tarafından imzalanarak yürürlüğe konulmaktadır.

Bu şekilde hazırlanarak uygulanan bütçe dışında kurumun kullandığı özel bir kaynak bulunmamaktadır.

Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının illerde yapacakları her türlü yatırım, yapım, bakım, onarım ve yardım işlerini YİKOB aracılığıyla yapabilme imkanı

bulunduğundan bu kapsamda gönderilen kaynaklar da gönderilme amacına yönelik olarak Başkanlığın kendi mevzuatı çerçevesinde kullanılmaktadır.

Bütçe ve muhasebe işlemlerine ait kayıtlar ile bu kayıtlar esas alınarak dönem sonunda düzenlenen mali tablo ve raporlar, Başkanlık Strateji ve Koordinasyon Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir. Muhasebe işlemleri ise İçişleri Bakanlığının e-işleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir. Başkanlığın 2024 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1: Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod 1	Giderin Türü	Geçen Yıldan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Ek Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
1	Personel Giderleri	0,00	32.000.000,00	296.006.098,85	9.653.824,16	337.659.923,01	337.659.372,66	550,50	0,00
2	Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	0,00	4.850.000,00	48.314.062,45	3.918.002,24	57.082.064,69	57.081.681,43	383,26	0,00
3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0,00	77.050.000,00	149.847.012,24	36.114.535,52	263.011.547,76	261.400.585,59	1.610.962,17	0,00
4	Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Cari Transferler	0,00	2.400.000,00	509.000,00	800.000,00	3.709.000,00	3.708.600,00	400,00	0,00
6	Sermaye Giderleri	2.462.103,05	56.200.000,00	2.366.835.293,43	45.926.362,01	2.379.571.034,47	2.367.547.539,20	1.465.959,63	10.557.535,64
7	Sermaye Transferleri	0,00	1.500.000,00	97.785.051,36	940.000,09	100.225.051,45	100.224.765,50	285,95	0,00
8	Borç Verme	0,00	6.0000.00,00	0,00	-5.500.000,00	500.000,00	500.000,00	0,00	0,00
9	Yedek Ödenek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Toplam	2.462.103,05	180.000.000,00	2.959.296.518,33	0,00	3.141.758.621,38	3.128.122.544,38	3.078.541,36	10.557.535,64

Başkanlığın 2024 mali yılı bütçesinde 180.000.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup önceki yıldan devreden ödenekler ve kurum dışı ek/özel ödenekle birlikte 2024 yılı ödenek toplamı 3.141.758.621,38 TL olmuştur. Yıl içinde 3.128.122.544,38 TL bütçe gideri yapılmış, 3.078.541,36 TL ödenek iptal edilmiş, kalan 10.557.535,64 TL ödenek ise 2025 mali yılına devretmiştir.

Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.000.000,00	1.965.093,16	5.833,55	1.959.259,61	97,95
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	136.000.000,00	495.727.000,93	0,00	495.727.000,93	364,50
05- Diğer Gelirler	3.000.000,00	2.648.081.360,20	7.724.995,32	2.640.356.364,88	88.011,87
06- Sermaye Gelirleri	39.000.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09- Red ve İadeler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	180.000.000,00	3.145.773.454,29	7.730.828,87	3.138.042.625,42	1.743,35

Başkanlığın 2024 yılı bütçe gelir kalemlerinin toplam bütçe gelirleri içindeki dağılımına bakıldığında, gelirlerin %84,1'i YİKOB'lar tarafından yürütülecek hizmetler karşılığı elde edilen gelirler kalemini içeren diğer gelirler, %15,8'ini alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler, %0,1'ni teşebbüs ve mülkiyet gelirleri oluşturmaktadır.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	32.000.000,00	337.659.372,66	1.055,19
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	4.850.000,00	57.081.681,43	1.176,94
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	77.050.000,00	261.400.585,59	339,26
04- Faiz Gideri	0,00	0,00	0,00
05- Cari Transferler	2.400.000,00	3.708.600,00	154,52
06- Sermaye Giderleri	56.200.000,00	2.367.547.539,20	4.212,72
07- Sermaye Transferleri	1.500.000,00	100.224.765,50	6.681,65
08- Borç Verme	6.000.000,00	500.000,00	8,33
09- Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00
Toplam	180.000.000,00	3.128.122.544,38	1.737,85

Başkanlığın bütçe giderlerinin %75,7'si sermaye giderleri, %3,3'ü cari transferler ve sermaye transferleri, %8,4'ü mal ve hizmet alım giderleri, %10,8'i personel giderleri ve %1,8'i personelin SGK prim giderlerinden oluşmaktadır. Sermaye giderlerinin çok yüksek gerçekleşmesinin sebebi, eğitim hizmetleri ve sermaye nitelikli diğer işler için yapılan giderlerden kaynaklanmaktadır.

Faaliyet sonuçları tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Başkanlığın faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2024 yılı faaliyet gideri 4.565.562.416,47 TL, faaliyet geliri 3.077.591.737,21 TL olup dönem olumsuz faaliyet sonucu ise 1.487.970.679,26 TL olarak gerçekleşmiştir.

İdarenin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4: İdarenin Hissedarı Olduğu Şirketler Tablosu

Sıra No	Şirket Adı	Hisse Payı	Taahhüt Edilen Sermaye Tutarı (TL)	Ödenmiş Sermaye Tutarı (TL)
1	Ankara Uluslararası Fuarcılık ve Kongre AŞ	%10	7.525.000,00	75.250.000,00
2	YKB Teknik Mühendislik ve Müşavirlik AŞ	%100	500.000,00	500.000,00

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının muhasebe işlemlerine ilişkin esas ve usuller, YİKOB Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir.

YİKOB Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 15'inci maddesi uyarınca; Başkanlıkların muhasebe işlemleri, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili hükümleri ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hesap planı ve bu hesap planına göre oluşturulan detaylı hesap planını göre yapılmaktadır.

Hesap planında yer almamakla birlikte Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği Çerçeve Hesap Planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelikteki hesap planına hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine İçişleri ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlıkları yetkilidir.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Başkanlıkların raporlama işlemleri, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine göre yapılmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a. Mizan cetveli
- b. Temel mali tablolar
 1. Bilanço
 2. Faaliyet sonuçları tablosu
 3. Nakit akış tablosu
- a. Diğer mali tablolar
 1. Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 2. Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 3. Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 4. Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 5. Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 6. Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 7. Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 8. Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9. Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10. Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

-Birleştirilmiş veriler defteri,

-Geçici ve kesin mizan,

-Bilanço,

-Faaliyet sonuçları tablosu

-İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmış ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin

denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

6360 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi ile İl Özel İdarelerinin kaldırılması üzerine 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 28'nci maddesine eklenen bir hüküm ile büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları kurulmuştur.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine tabi olmayan ve eki cetvellerde yer almayan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları için Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmış, bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller için 5018 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümlerinin kıyasen uygulanacağı da aynı Yönetmelikte belirtilmiştir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği açıklanmış olup, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile de kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla standartlar ve genel şartlar belirlenmiştir.

Bu kapsamda Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir:

Kontrol Ortamı

YİKOB'ta kamu iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları bağlı birimi olduğu İçişleri Bakanlığınca yürütülmektedir. Bu kapsamda YİKOB'lardan katılan ilgili personelle birlikte Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

Kurumun misyonu, misyonun gerçekleşmesini sağlamak üzere tüm birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak belirlenmiş, tüm birimlere duyurularak personelin

bilgilenmesi sağlanmıştır. İş akış süreçleri oluşturulmuş, yetki devirleri, üst yönetici tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde devredilen yetkinin sınırlarını gösterecek şekilde yazılı olarak yapılmış ve ilgililere bildirilmiştir.

İş akış süreçleri ve yetki devirlerine ilişkin esaslar belirlenirken görevler ayrılığı ilkesine uyulmuştur. İdarede Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri konusunda ve diğer alanlarda eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmaktadır. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Kurum faaliyetlerinin yürütülmesinde dikkate alınması gereken hassas görevlerin neler olduğu belirlenmiş, her düzeydeki yöneticilere verilen görevlerin sonucunu izlemeye yönelik mekanizmaların da oluşturulduğu görülmüştür.

Risk Değerlendirme

Kurumun bağlı olduğu Bakanlık düzeyinde stratejik plan, paydaş görüşleri alınarak birimlerinin ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun bir şekilde hazırlanmış, idarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı oluşturulmuştur.

Stratejik plan hazırlanırken riskler değerlendirilmiş ve plan içerisinde yer verilmiştir. Misyon, vizyon, stratejik amaç, performans hedef ve faaliyetlerinin gerçekleşmesini engelleyecek riskler kurum personelinin katkılarıyla belirlenmiş, olası etkileri hesaplanmış ve alınacak önlemler, sorumluları açıklanmıştır.

Kontrol Faaliyetleri

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele duyurulmuştur. Yetki devirleri mevzuatına uygun yapılmış, görevler ayrılığı prensibine uyulmuştur.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak bir ön mali kontrol sistemi kurulmamıştır.

Kurumda faaliyet veya mali karar ve işlemin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrol edilmesi görevleri için farklı personel belirlenmesinin mümkün olmaması durumunda karşılaşılabilecek risklerin azaltılmasına yönelik olarak birim amirleri tarafından gerekli tedbirler alınmaktadır.

İçişleri Bakanlığının birimi olan kurumda Bakanlıktan ayrı olarak bir İç Kontrol İzleme

ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmamıştır. Ancak gerekli olan bilgileri, raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sağlayacak şekilde bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

Bilgi ve iletişim

Bilgi ve iletişim, raporlama, kayıt ve dosyalama sistemi, hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirilmesi standartlarının sağlanmasına yönelik olarak; Bakanlık, İdareyi de kapsayacak şekilde, hedeflerini, stratejilerini, varlıklarını ve yükümlülükleri gösteren performans programlarını web sayfasında yayımlayarak kamuoyuna açıklamaktadır. Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler idare faaliyet raporunda gösterilerek kamuoyuna duyurulmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, Kurumda ayrı olarak bulunmasa da, ilgili Bakanlıkta üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır. E-içişleri programı ile ihtiyaç duyulan raporlar üretilmekte, analizler yapılmaktadır.

Kayıt ve dosyalamanın yapılabilmesi için; Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) kullanılmaktadır. EBYS sisteminin, gelen ve giden her türlü evrak dahil iş ve işlemlerin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı, elektronik ortamdaki dahil olmak üzere idare içi haberleşmeyi kapsadığı, bu anlamda sistemin yönetici ve personel tarafından ulaşılabilir ve izlenebilir durumda olduğu anlaşılmaktadır.

Başkanlığın iş ve işlemlerinin denetimi, diğer kurumlardan görevlendirilen personel tarafından her yıl yapılarak sonuçları üst yöneticiye raporlanmaktadır.

İzleme

Bu kapsamda iç kontrol faaliyetleri uygun şekilde belirlenen araçlar ile izlenir ve belirli aralıklarla değerlendirmeler yapılır. Söz konusu değerlendirme sonucunda tespit edilen eksiklikler belirlenerek ilgililere iletilir.

Kurumda, iç kontrolün değerlendirilmesi ve iç denetim standartlarının sağlanmasına yönelik olarak çalışmalar da yapılmıştır. Kurumun bağlı olduğu Bakanlık düzeyinde İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. İç kontrol sistemi, idarenin tüm birimlerince yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlama yapılmaktadır. Oluşturulan iç kontrol sistemi ve kurumsal risk yönetimi üst yönetim ve kurum personeli tarafından sahiplenilmiştir.

Kurumda iç denetçi ataması yapılmamıştır. Ancak Kurum periyodik olarak İçişleri Bakanlığı tarafından denetlenmektedir. Bunun yanısıra kurumda etkili bir ön mali kontrol birimi oluşturulmuş olup faaliyetini sürdürmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı 2024 yılı denetimine ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Kayıtlı Olan Tutarlardan Geçici Kabulü Yapılanların İlgili Varlık Hesabına Aktarılmaması

258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabında takip edilen yapım işlerinden geçici kabulü yapılanların ilgili duran varlık hesaplarına aktarılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 204’üncü maddesinde; bu hesabın, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılacağı,

“Hesabın İşleyişi” başlıklı 205’inci maddesinin (b) bendinde ise; tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği,

düzenlemeleri yer almaktadır.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere yeni bir yatırıma başlandıktan sonra, ilk hakedişten başlamak üzere söz konusu yatırıma ait tüm hakediş tutarlarının, 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabına borç kaydedilmesi; ilgili yatırım tamamlanıp geçici kabulünün yapılması ile birlikte bu hesaba alacak kaydı yapılmak suretiyle ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, geçici kabulü yapılarak tamamlanan işlere ilişkin tutarların 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenmeye devam edildiği, ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, geçici kabulü yapılan işlerin ilgili duran varlık hesaplarına aktarılmaya başlandığı ve tamamlanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, İdare tarafından geçici kabulü yapılan işlerin ilgili duran varlık hesaplarına aktarılması gerekmektedir.

BULGU 2: İdarenin Elektrik Satışından Elde Ettiği Gelirin Mali Tablolarda Yer Almaması

İdarenin elektrik satışından elde ettiği gelirin brüt tutar üzerinden gelir kaydedilmesi gerekirken elektrik tüketim bedelinden düşüldüğü, elektrik giderlerinin de elektrik satış gelirinden düşülerek izlendiği görülmüştür.

YİKOB Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin Bütçe ilkeleri başlıklı 7'nci maddesinde tüm gelir ve giderlerin gayri safi olarak bütçelerde gösterileceği,

“Muhasebe ve raporlama işlemleri” başlıklı 15'inci maddesinde YİKOB'ların muhasebe ve raporlama işlemlerinin, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine göre yapılacağı ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde yer alan hesap planı ve bu hesap planına göre oluşturulan detaylı hesap planını kullanacakları,

belirtilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Gayri safilik ilkesi” başlıklı 37'nci maddesinde gelir ve giderlerin herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedileceği hükmü yer almaktadır.

Aynı Yönetmelik'in "Faaliyet sonuçları tablosu ilkeleri" başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemlerinin, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izleneceği; gelir ve gider hesaplarının, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsus olduğu belirtilmektedir.

Bu nedenle varlıklar ile yükümlülüklerin ve gelirler ile giderlerin ayrı ayrı raporlanması gerekmektedir. Netleştirme yapılması malî tablo kullanıcılarının hem gerçekleşmiş işlem, diğer olay ve koşulları anlamalarını hem de idarenin gelecekteki nakit akışlarını değerlendirmelerini zorlaştırmaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre, tahakkuk eden elektrik satış gelirinin brüt tutarının gelirler hesabında, elektrik giderinin de brüt tutar üzerinden giderler hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, İdarenin elektrik tüketim giderinden, 2024 yılı içinde uygulamaya geçen güneş enerjisi yatırımı kapsamında elde ettiği elektrik satış gelirinin düşülmek suretiyle netleştirme yapıldığı ve bu nedenle elektrik satış gelirinin görülmediği, elektrik tüketim giderinin ise elektrik satış geliri kadar eksik gösterildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, elektrik satışlarından elde edilen gelirlerin muhasebe kayıtlarına alındığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerebilmesini teminen elektrik üretimi ve elektrik tüketiminin yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümleri uyarınca brüt tutarlar üzerinden muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Verilen Depozito ve Teminatların Muhasebe Hesaplarında Dönemsellik İlkesine Uygun Olarak İzlenmemesi

Kamu İdaresi tarafından bir yıldan daha uzun süre ile verilen depozito ve teminatların, 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı'nda izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 126 Verilen depozito ve teminatlar hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 95'inci maddesinde; bu hesabın, idarece bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak geri alınmak üzere diğer kamu kurumları veya kişilere bir yıldan daha az süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 226 Verilen depozito ve teminatlar hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 168'inci maddesinde ise bu hesabın, idarece bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu kurumları veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca diğer kamu kurumları veya kişilere bir yıldan daha az süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin 126 Verilen depozito ve teminatlar hesabında, bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin ise 226 Verilen depozito ve teminatlar hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresi tarafından bir yıldan daha uzun süreli olarak verilen 3.930.087,52 TL tutarındaki teminatların dönemsellik ilkesine aykırı olarak 226 Verilen depozito ve teminatlar hesabı yerine 126 Verilen depozito ve teminatlar hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, teminatların sehven kısa vadeli olarak değerlendirildiği ve düzeltme kayıtlarının yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, İdare tarafından verilen depozito ve teminatların dönemsellik ilkesine uygun olarak muhasebe hesaplarında izlenmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına İlişkin Katkı Paylarının Takibinin Yapılmaması

Belediyelerce taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı olarak tahsil edilen tutarların İdare hesaplarına zamanında aktarılmadığı görülmüştür.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na göre belediyelerin ve il özel idarelerin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu uyarınca mükellefler adına tahakkuk eden emlak vergisinin %10'u nispetinde ayrıca taşınmaz kültür varlıklarının

korunmasına katkı payı tahakkuk ettirilmektedir. Yine aynı Kanun uyarınca, belediyelerce taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı olarak tahakkuk ettirilen bu tutarlardan tahsil olunanların tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenmesi gerekmektedir.

Öte yandan, 6360 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde, 2863 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi kapsamında il özel idarelerince kullanılan haklar ve yetkiler ile yürütülen görevlerin, il özel idaresi bulunmayan illerde YİKOB tarafından kullanılacağı ve yürütüleceği düzenlenmiştir. Bu nedenle yapılan düzenleme ile il özel idaresi bulunmayan illerde tahsil edilen tutarların yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına gönderilmesi hükme bağlanmıştır

Belirtilen düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde, taşınmaz kültür varlıkları katkı paylarına ilişkin tüm hak ve yetkilerin YİKOB'lara verildiği görülmektedir. Dolayısıyla taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının, genel bütçenin dışında özel bütçeli kamu tüzel kişisi olarak YİKOB tarafından takip ve tahsil edilmesi ve kendi bütçesine gelir kaydedilmesi ve ilçe belediyelerinin topladıkları taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı paylarını takip eden ayın 10'uncu gününe kadar yatırmaları gerekmektedir. Aksi takdirde yatırılmayan paylara ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda gecikme zammının uygulanacağı, ilgili maddenin devamında ifade edilmektedir. Ayrıca Belediye Başkanları söz konusu payları zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla yükümlüdürler.

2024 yılında belediyelerin katkı payı olarak İdareye bildirdiği tahakkuk tutarı 286.265.901,28 TL olarak gerçekleşmiş ve 222.202.393,57 TL tahsil edilmişken, 2024 yılı sonu itibarıyla YİKOB'un belediyelerden katkı payı tutarı olarak alacak miktarı (yapılandırılan alacaklar dahil) toplam 307.859.491,90 TL tutarına ulaşmıştır. İdare tarafından alacakların ilgili belediyelerin genel bütçe gelirlerinden tahsili için İller Bankasından talepte bulunduğu ancak alınan tutarların alacakları karşılamakta yetersiz kaldığı görülmüştür.

Diğer taraftan İdarenin ilgili belediyelerce bildirilen katkı payı tutarlarının doğruluğunu teyit edecek herhangi bir kontrol mekanizması da bulunmamaktadır. İdare belediyelerin bildirmiş olduğu tutarları doğru kabul ederek alacaklarını takip etmektedir.

Kamu idaresi cevabında, borcu bulunan ilgili belediyeler ait borç tutarlarının İller Bankasına bildirildiği ve taşınmaz kültür varlıkları paylarının tahsil edilmesine yönelik işlemlerin devam ettiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, YİKOB'ların en önemli gelir kaynakları arasında olan kültür varlıklarının korunmasına katkı payının zamanında İdare hesaplarına aktarılmasının sağlanması açısından ilgili bedelin tahsil edildiği anda YİKOB hesaplarına geçmesi için düzenleme yapılmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğü Personel Hizmet Alım İhalesinde Hatalı Uygulamaların Bulunması

112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğü Personel Hizmet Alım İhalesi kapsamında işin gereği olmayan teknik personel ve temizlik personeli çalıştırıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar başlıklı 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı veya niteliği itibarıyla bu sonucu doğuracak şekilde alım yapamayacağı ve buna imkân sağlayan diğer mevzuat hükümlerinin uygulanmayacağı, 2 no.lu bendinde ise danışmanlık hizmetleri, hastane bilgi yönetim sistemi hizmetleri ve çağrı merkezi hizmetlerine ilişkin alımların personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı olarak kabul edilmeyeceği düzenlemesine yer verilmiştir.

Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Uygun Görüş Alınması, Görevlilerin Sorumlulukları İle Yaptırımlar Hakkında Yönetmeliğin "Sorumluluk ve Yaptırımlar" başlıklı 6'ncı maddesi (3) no.lu fıkrasında ise 4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca yapılan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri çerçevesinde çalıştırılan personelin ihale ve sözleşme konusu iş dışında başka bir işte çalıştırılmayacağı ve görevlendirilemeyeceği, (6) no.lu fıkrasında da birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarda belirtilen kurallara aykırı olarak işlem ve eylem yapılması nedeniyle idare aleyhine zarar ortaya çıkması hâlinde, oluşan bu zararların, bu zarara neden olduğu tespit edilenlere rücu edilmek suretiyle tahsil edileceği, ayrıca, bu kişiler hakkında uygulanacak ceza ve disiplin hükümleri saklı kalmak üzere, bu kişilere idarelerce, her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dâhil yapılan bir aylık net ödemelerin beş katı tutarında idari para cezası uygulanacağı düzenlemesine yer verilmiştir.

112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğü teknik personel ve temizlik personeli hizmet alımı ihalesi sonucunda yüklenici ile 08.03.2024 tarihinde sözleşme imzalanmış olup sözleşmenin iş tanımı başlıklı 5'inci maddesinde, Sözleşme konusu işin Ankara Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğünde görevlendirilmek üzere 3 yıl

sürelî 13 kişilik destek (temizlik) personeli ve 16 kişilik teknik personeli hizmet alımı olduğu,

Teknik personel hizmet alımı teknik şartnamesinin amaç başlıklı 1'inci maddesinde; bu teknik şartnamenin amacının Ankara Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğü'nün ihtiyacı olan Teknik Personel Hizmeti alımı şartlarını belirlemek olduğu,

Yine aynı şartnamenin 7'nci maddesinde, destek (temizlik) personelinin özel şartları, 8'inci maddesinde ise teknik personelin özel şartları belirlenmiş olup İnşaat mühendisliği, makine mühendisliği, elektrik ve elektronik/elektrik mühendisliği, mimarlık bölümleri ya da denkliği kabul edilen bölümlerden mezun olması gerektiği ifade edilmiştir.

Bu doğrultuda, ihale kapsamında İdare tarafından temizlik personeli, inşaat mühendisi, makine mühendisi, mimar, elektrik-elektronik mühendisi ünvanlarında personel istihdam edilmeye başlandığı görülmüştür.

Belirtilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, İdarenin 4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı veya niteliği itibarıyla bu sonucu doğuracak şekilde alım yapamayacağı ve buna imkân sağlayan diğer mevzuat hükümlerinin uygulayamayacağı hususu açıktır. Dolayısıyla ilgili Kanun maddesinin çağrı hizmetlerine yönelik istisna uygulaması İdare tarafından destek ve teknik personel hizmet alımı yapabileceği anlamına gelmemektedir. Bu alımların kendi mevzuat hükümleri dikkate alınarak yapılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, sözleşme konusu personel hizmet alımının içeriği ve alımı yapılacak personelin nitelikleri göz önüne alındığında, 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğü'nün ihtiyaçlarından çok Ankara YİKOB'un destek ve teknik personel ihtiyacının giderilmesine yönelik olarak bir hizmet alımı olarak yapıldığı ve Kanun maddesinde belirtilen çağrı hizmetleri istisnasının aşıldığı ve bu personelin İdarenin diğer birimlerinde çalıştırıldığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında, 112 Acil Çağrı Merkezlerinin görev ve sorumluluklarından bahsedilerek, hizmetin önemi ve yoğunluğundan dolayı sevk ve idaresinin 112 Acil Çağrı Müdürlüğünden ziyade Başkanlık tarafından uygun görülen bir birim tarafından yapılarak 112 Acil Çağrı Merkezinin tüm ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla hizmet alımı yoluyla personel temin etme yoluna gidildiği, bu doğrultuda hizmet alımı yapılan teknik personelin diğer birimlerde görevlendirilerek sevk ve idaresinin etkin ve verimli kullanıldığı ifade edilmiştir.

Her ne kadar yapılan hizmet alımı 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğünün çağrı merkezi hizmetlerine yönelik olarak personel hizmet alımı olarak gerçekleştirilse de, bu yöntemle temizlik personeli çalıştırılması ayrıca teknik personelin YİKOB'un diğer birimlerinde çalıştırılması hususu, YİKOB'ta personel çalıştırılması hizmet alımı niteliğini doğurmaktadır. Dolayısıyla yapılan uygulama 4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesi hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir. Çünkü yapılan hizmet alımının sadece çağrı merkezi hizmetlerine ilişkin alımlar olması gerekmekte olup kurumun diğer birimlerinde çalıştırılmasının bahsedilen Kanun hükmüne uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak; İdarenin, 4734 sayılı Kanun'un İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar başlıklı 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı veya niteliği itibarıyla bu sonucu doğuracak şekilde alım yapmaması ve buna imkân sağlayan diğer mevzuat hükümlerinin uygulanmaması gerekmektedir.

BULGU 3: İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması

İdarede çalışan işçilerin sosyal hakları olan yıllık ücretli izinlerinin zamanında düzenli olarak kullandırılmadığı ve bu nedenle birikmiş yıllık izin sürelerinin bulunduğu görülmüştür.

Anayasa'nın "Çalışma şartları ve dinlenme hakkı" başlıklı 50'nci maddesinde; dinlenmenin çalışanların hakkı olduğu ve bu haklar ile şartlarının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ile işverence tutulması zorunlu kayıtların şekline ilişkin hususların ilgili Bakanlık tarafından hazırlanacak bir Yönetmelik ile gösterileceği belirtilmiştir.

Bu Kanun hükmüne istinaden 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili olarak İş Kanunu'na benzer düzenlemeler yapılmıştır.

Aynı Kanun'un 103'üncü maddesinde ise yıllık ücretli izni bu Kanun'un 56'ncı maddesine aykırı olarak bölen veya hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzyirmi Türk Lirası (2024 yılında 2.666,00 TL) idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca Cumhurbaşkanlığı'nın 17.05.2024 tarih ve 32549 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tasarruf Tedbirleri konulu 2024/7 sayılı Genelge'sinde; 4857 sayılı Kanun kapsamında çalışan işçilerin yıl içinde kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin ilgili yıl içerisinde, önceki yıllarda hak kazanıp kullanmadıkları yıllık izin sürelerinin de yürütülen hizmetlerde aksamaya sebep olmayacak şekilde azami üç yıl içerisinde kullandırılması gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre işverenin yıllık izinleri kullandırma yükümlülüğünü yerine getirmemesi ve işçinin de izin hakkından feragat etmesi mümkün değildir. Diğer taraftan işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmekte ve yıllık izin karşılığı yapılacak olan bu ücret ödemesi de işçinin son ücreti üzerinden yapılacağından yüksek tutarlarda ödeme yapılmasına neden olmaktadır. Ayrıca Anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda idareler, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince idari para cezası ile karşı karşıya kalabilmektedir.

Yapılan incelemede, İdarede çalışan bazı işçilerin kullanmadığı birikmiş izinlerinin olduğu tespit edilmiştir. Bu işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları işçinin son ücreti dikkate alınarak izin ücreti ödeneceğinden idareler açısından öngörülemez giderlerin ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Kamu idaresi cevabında, görev yapan işçilerin yıllık izinlerinin kullanımlarının bir takvime bağlandığı, azami ölçüde hizmetlerin aksamasına neden olmayacak şekilde kullandırılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde İdarede çalışan işçilerin yıllık ücretli izinlerinin, mevzuata uygunluk ve İdareye ek mali külfet getirmemesi amacıyla biriktirilmeden, zamanında ve düzenli olarak kullandırılması sağlanmalıdır.

BULGU 4: Faturalarda Gecikme Bedelinin Ortaya Çıkması

İdare tarafından elektrik ve doğalgaz faturalarının zamanında ödenmemesinden dolayı gecikme zammı bedeli hesaplandığı ve ilgili tutarın faturalara yansdığı görülmüştür.

30.12.2016 tarihli ve 29934 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Yönetmelik’te hüküm bulunmayan hususlar” başlıklı 19’uncu maddesinde; Bu Yönetmelik’te hüküm bulunmayan hallerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümlerinin kıyasen uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda ilgili Yönetmelikte düzenlenme bulunmamakla birlikte 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar” başlıklı 34’üncü maddesinin ikinci fıkrasında; kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderlerin, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeneceği, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, Kaymakamlık lojmanları ve 112 Acil Çağrı Merkezine ait elektrik, doğalgaz gibi faturaların zamanında ödenmediği ve faturalara gecikme zammı bedelinin yansdığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında, bulguya istinaden gerekli işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, İdareye ek mali külfet getirmemesi açısından faturaların zamanında ödenmesi gerekmektedir.

BULGU 5: İdarenin Kuruluş Amacı ve Mevzuatında Öngörülmeyen İhalelerin Yapılması

İdarenin görev alanı içerisinde olmayan ihalelerin yapıldığı görülmüştür.

12.11.2012 tarih ve 6360 sayılı Kanun ile yapılan düzenlemeyle yeni büyükşehir belediyeleri kurularak büyükşehir belediye sayısı 30'a çıkmış ve büyükşehir belediyesi sınırları il mülki sınırları olarak değiştirilmiştir. Bu değişiklikte birlikte büyükşehirlerde görev ve yetki ayrımları yeniden düzenlenmiş, halkın ortak gereksinimlerini karşılamada belediyelerin yetkisi artırılmış, il özel idareleri kapatılmış ve YİKOB kurulmuştur.

3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu ile İl Yatırım ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 28/A maddesi ile büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları kurulmuş; Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının, illerde her türlü yatırım, yapım, bakım, onarım ve yardım işlerini YİKOB aracılığıyla yapabilecekleri hükme bağlanmıştır.

3152 sayılı Kanun'a dayalı olarak çıkarılan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmeliğin Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen 5'inci maddesinde YİKOB'un görevleri belirtilmiş olup görevleri kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılmasını, izlenmesini ve koordinasyonunu sağlamak, gerektiğinde merkezi idarenin taşrada yapacağı yatırımları yapmak ve koordine etmek olarak ifade edilmiştir.

YİKOB'lar büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu, acil çağrı, afet ve acil yardım hizmetlerinin koordinasyonu ve yürütülmesi, ilin tanıtımı, gerektiğinde merkezi idarenin taşrada yapacağı yatırımların yapılması ve koordine edilmesi, temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerinin yürütülmesi, ildeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik edilmesi ve bunların denetlenmesini gerçekleştirmek üzere kurulmuştur.

Ankara YİKOB ilgili mevzuatı göz önüne alındığında ülke sınırlarını kapsayan görevleri olmayıp, ana görevinin Ankara ili sınırları içindeki kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu olduğu anlaşılmaktadır. Kurumun başlıca gelirleri İçişleri Bakanlığı bütçesinden yapılacak hazine yardımları ve kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetleri için aktardıkları tutarların

oluşturduğu hususları açıktır.

YİKOB'un merkezi idare adına taşradaki yatırımları yapması temel görevleri arasındadır ve bu kapsamda Ankara İli sınırları içerisinde çok sayıda okul inşaatı, hükümet konakları ve hizmet binaları yapım işleri yerine getirilmektedir. Ancak İdarenin görev alanının Ankara İli sınırları olması nedeniyle ihalesi yapılan bazı işlerin bu sınırlamaları aştığı görülmektedir. İlgili kurum tarafından ihale öncesi ve sonrası bütün çalışmalarının (Yaklaşık maliyet, teknik şartname, fiyat araştırması, muayene kabul komisyonu kurulması vb.) yapılmasına rağmen sadece ihale yapılması ve sözleşme imzalanması aşaması YİKOB tarafından yerine getirilmektedir.

Yapılan incelemede, İdarenin görev alanı içerisinde olmayan; 2024/1049463 ihale kayıt no.lu Tarım ve Orman Bakanlığı afet bölgelerine hayvan çadırı, 2024/375062 ihale kayıt no.lu Tarım ve Orman Bakanlığı Afet Bölgelerine hayvan çadırı mal alım işlerinin, İçişleri Bakanlığında kullanılmak üzere 28 adet araç kiralama hizmet alım işinin YİKOB görev alanı içerisinde olmamasına rağmen gerçekleştirildiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve bu doğrultuda işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, yukarıda belirtilen alımların nitelikleri göz önüne alındığında, sadece ihale yapılması ve hakediş ödeme işlemlerinin, ana görevi Ankara İli sınırları içindeki kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu olan Ankara YİKOB tarafından yapılmasının herhangi bir gerekçesi bulunmamakta olup İdarenin görev alanı içerisinde olmayan söz konusu işlerin yapılmaması gerekmektedir.

BULGU 6: Araç Kiralama Hizmet Alımına İlişkin Teknik Şartnamede Belirlenen Kriterlerin Rekabeti Engelleyici Hususlar ve İfadeler İçermesi

Bazı araç kiralamalarına ait teknik şartnamelerde kamu ihale mevzuatı hükümlerine uygun bulunmayan rekabeti engelleyici hususlara yer verildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; İdarelerin bu Kanuna göre yapacağı ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu,

Aynı Kanun'un "Şartnameler" başlıklı 12'inci maddesinde; İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin teknik kriterlerine ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamelerinde yer verileceği ve belirlenecek teknik kriterlerin verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olacağı, rekabeti engelleyici hususlar içermeyeceği ve bütün istekliler için fırsat eşitliği sağlayacağı,

Teknik şartnamelerde, varsa ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemelerin de yapılacağı ve bu şartnamelerde teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verileceği ancak belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemeyeceği ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilmeyeceği, ancak ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde "veya dengi" ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebileceği,

hükümlerine yer verilmiştir.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşıldığı üzere, teknik şartnamelerde verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olarak özellik ve tanımlamalara yer verilecek ancak rekabeti engelleyici hususlara yol açabilecek ifadeler belirtilmeyecektir.

Yapılan inceleme neticesinde, Ankara Valiliği ve YİKOB hizmetlerinde kullanılmak üzere 12 aylık 6 adet binek sedan araç kiralama hizmet alım işine ait teknik şartnamede;

Sedan Tipi Binek Araç (1450 Motor Hacminde 115 Ps Dizel Otomatik);

Aracın km.si en az 55000,

Aracın km.si en çok 105000,

Sedan Tipi Binek Araç (1580 Motor Hacminde 120 Ps Dizel Otomatik)

Aracın km.si en az 80.000

Aracın km.si en çok 115.000

Sedan Tipi Binek Araç (1968 Motor Hacminde 240 Ps Otomatik)

Aracın km.si en az 120.000

Aracın km.si en çok 165.000

Sedan Tipi Binek Araç (1968 Motor Hacminde 150 Ps Otomatik)

Aracın km.si en az 85.000

Aracın km.si en çok 130.000

gibi hususların belirlenerek istekli sayısının sınırlandırıldığı, mevzuatın öngördüğü rekabet ortamının oluşturulmadığı ve ihalenin, 2023 yılında aynı ihaleyi kazanan istekli üzerinde bırakıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, hizmet alım ihalesinin sonlandığı ve bundan sonraki süreçte bulguda belirtildiği gibi işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Kamu İhale Kanunu’nun temel ilkelerinden olan rekabet ilkesinin tesis edilmesi açısından, rekabeti kısıtlayacak şekilde marka ve modeli işaret eden ifadelere yer vermeksizin teknik şartnamelerin hazırlanması gerekmektedir.

BULGU 7: İdare Mülkiyetinde Bulunan Otoparktan Protokol Hükümleri Gereğince Alınması Gereken Gelirin Takip Edilmemesi

İdare ile Ankara Trafik Vakfı arasında İdare mülkiyetindeki otoparkın işletilmesi için imzalanan protokol kapsamında herhangi bir gelir elde edilmediği görülmüştür.

Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında ve eki cetvellerde yer alan bir kamu idaresi olmayıp bütçelerinin hazırlanması, malî kaynaklarının yönetilmesi ve kontrolü, hesap ve kayıtların tutulması ve raporlanmasında kullanılacak muhasebe standartlarına ilişkin usul ve esaslar çıkarılan kendi Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde düzenlenmiştir. Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ise 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ve diğer ilgili mevzuat hükümleri kıyasen uygulanmaktadır.

Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Gelirlerin toplanması sorumluluğu” başlıklı 11’inci maddesinde, gelirlerin tarh, tahakkuk, tahsil iş ve işlemlerinden sorumlu olan görevlilerin bu işlemlerin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 8’inci maddesinde, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından,

muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olacağı ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda bulundukları belirtilmiştir.

Yine 5018 sayılı Kanun'un “Gelirlerin toplanması sorumluluğu” başlıklı 38’inci maddesinde kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu olduğu açıkça belirtilmiştir.

İdare ile Ankara Trafik Vakfı arasında Altındağ İlçesi, Hamamarkası Mevkiinde yer alan İdareye ait Kültür Merkezi Binasındaki toplam 50 araçlık otoparkın işletilmesi için 03.10.2023 tarihinde protokol imzalanmıştır.

İmzalanan protokolün Vakfın Hak ve Yükümlülükleri başlıklı 5’inci maddesinde, otopark işletmesi gelirinden otoparkın işletilmesine ait giderlerin düşülmesinden sonra kalan kısmın %10’unun her ayın ilk haftası YİKOB’un hesabına aktarılacağı yer almaktadır. Ayrıca protokolde otopark gelirinden bahsedilmiş ancak bu gelirin kontrolü, doğruluğunun tespiti ve yaptırımlara yer verilmemiştir.

Yapılan incelemede protokol kapsamında İdare hesaplarına aktarılmış herhangi bir gelir bulunmadığı ve protokol hükümlerinin yerine getirilmediği anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi cevabında, bulguda belirtildiği gibi işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak İdare mülkiyetinde bulunan otoparktan protokol hükümleri kapsamında elde edilmesi gereken otopark gelirinin takip edilmesi gerekmektedir.

BULGU 8: Muhasebe Sisteminin Geçmişe Dönük İşlem Yapılmasına İzin Vermesi

İdarenin tabi olduğu “e-İçişleri” modülünde kullanılan muhasebe programının geçmişe dönük olarak yevmiye kayıtlarının değiştirilmesine izin verdiği ve İdarenin, programda kayıtlı bazı yevmiyelerdeki düzeltme işlemlerinin, yeni bir yevmiye kaydı oluşturmada, geçmişe dönük olarak doğrudan ilgili yevmiyelerde yapıldığı görülmüştür.

YİKOB’ların da muhasebe ve raporlama işlemlerinde tabi olduğu Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin “Kayıt düzeni ve kayıt düzeltmesi” başlıklı 18’inci maddesinde, Kamu idarelerinin muhasebe birimlerinin, muhasebe işlemlerini, gerçekleşme sırasına göre düzenli bir şekilde hesap dönemi başında “1” den başlamak üzere hesap döneminin sonuna

kadar numaralandırılacağı, muhasebe kayıtlarının ancak yeni bir muhasebe kaydı ile düzeltilebileceği ve muhasebe belgesinde düzeltme işleminin gerekçesine yer verileceği hükmü yer almaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “Kullanılacak defterler ve kayıt düzeni” başlıklı 44'üncü maddesinde ise; yevmiye defterinin, kayda geçirilmesi gereken işlemlerin yevmiye tarih ve numarasıyla ve maddeler halinde düzenli olarak yazıldığı müteselsil sıra numaralı defteri olduğu, yevmiye defterine açılış kaydı yapıldıktan sonra, günlük işlemlerin muhasebeleştirme belgelerine dayanılarak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre muhasebe kayıtlarında yapılacak bir değişikliğin ancak yeni bir muhasebe kaydıyla yapılması gerekmektedir. Ancak, idarenin yevmiye kayıtlarının incelenmesi sonucunda, bazı yevmiye kayıtlarında yapılmış olan ve düzeltilen hataların, yeni bir muhasebe kaydı ile yapılmayıp, geçmişe dönük olarak ilgili yevmiyede değişiklik yapılmak suretiyle düzeltme işlemi yapıldığı tespit edilmiştir. İdarenin kullanmakta olduğu “e-İçişleri” muhasebe modülünün geçmişe dönük olarak böyle bir işleme izin vermesinin ise sistemin kontrol zafiyeti bulunduğunu göstermekte olup hata ve suistimal riskinin önlenmesi için yeni bir düzenleme yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında, ilgili Bakanlığa konu hakkında bilgi verildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, İdare tarafından düzeltme kayıtlarının mevzuata uygun yapılması ve kullanılmakta olan “e-İçişleri” muhasebe modülünün, geçmişe dönük işlem yapmaya izin vermemesini teminen konunun ilgili Kurum olan T.C. İçişleri Bakanlığına bildirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Kayıtlı Olan Tutarlardan Geçici Kabulü Yapılanların İlgili Varlık Hesabına Aktarılmaması	2023	Yerine Getirilmedi	2024 denetim yılında bulgu konusu hususun düzeltilmediği görüldüğünden tekrar bulgu konusu yapılmıştır.
İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması	2023	Yerine Getirilmedi	2024 denetim yılında bulgu konusu hususun düzeltilmediği görüldüğünden tekrar bulgu konusu yapılmıştır.
İdarenin Kuruluş Amacı ve Mevzuatında Öngörülen Görevleri Kapsamında Olmayan Hizmet Alım İhaleleri Gerçekleştirilmesi	2023	Kısmen Yerine Getirildi	2024 denetim yılında bulgu konusu hususun düzeltilmediği görüldüğünden tekrar bulgu konusu yapılmıştır.
112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğü Teknik Personel Hizmeti Alımı Kapsamında Alınan Personelin İdarenin Diğer Birimlerinde Çalıştırılması	2023	Yerine Getirilmedi	2024 denetim yılında bulgu konusu hususun düzeltilmediği görüldüğünden tekrar bulgu konusu yapılmıştır.